

ТЕМИТЕ В МЕДИИТЕ 19.04.2022 Г.

"ВРЪЗКИ С ОБЩЕСТВЕННОСТТА"

КАК ПОЛИМЕРИТЕ ПОДОБРЯВАТ ЕФЕКТИВНОСТТА ПРИ ОПРЕДЕЛЕНА ТЕРАПИЯ?

Проф. Петър Петров и доц. Наталия Мончева пред Bulgaria ON AIR

"Полимерите са вещества съставени от макромолекули. Те имат различен състав, структура, свойства и затова намират приложение в редица материали - пластмасите, гумата, лепилата, боите. Целта на полимерите е да се подобри ефективността при определена терапия", заяви директорът на ИП-БАН проф. Петър Петров в студиото на "България сутрин".

По думите на главния асистент в Института по полимери към БАН доц. Наталия Мончева по този начин би се подобрила ефективността на лекарствата.

"Целта на науката е не да лекува пациентите, а да подпомага решаването на проблеми. Голяма част от веществата, които имат противотуморно действие, попадаяки в човешкия организъм, тяхната бионаличност е много ниска. С помощта на тези полимерни наноносители ние се опитваме да подобрим тяхната активност, за да могат те да се инжектират в кръвния поток", посочи проф. Петър Петров.

Доц. Мончева каза пред Bulgaria ON AIR, че в Института правят нановлакна, които се използват при заболяване на кожата.

"Отделно имат антибактериални свойства", допълни тя.

"Прополисът съдържа над 50 активни вещества в състава си. По-голямата част от тях са водно неразтворими, затова голяма част от продуктите на пазара представляват клеева тинктура. С помощта на полимера ние успяхме да го разтворим във водна среда и премахнахме съдържанието на метанол", изтъкна проф. Петров.

Показваме наши антики в Австрия

- Телеграф

Националният археологически институт с музей при Българската академия на науките (НАИМ-БАН) участва в международната изложба "Конните номади в Европа" в замъка Шалабург в Долна Австрия.

Това информират -от института на своя сайт. Експозицията запознава посетителите със завоеванията на хуните, аварите, българите и унгарците. Тя се фокусира върху

номадските народи, които през Ранното средновековие идват от широките степи на Евразия в Европа, покоряват нови територии и някои от тях образуват държави. Представени са причините, поради които тези народи мигрират на запад, а основната идея на изложбата е да се добавят нови факти към общоизвестната европейска история. Конните номади, често възприемани като воители и завоеватели, в изложбата са представени от съвсем различна гледна точка и перспектива, като с множество експонати е показан техният начин на живот. Представени са нови научни открития, които променят стереотипите и за първи път се предлага един сравнителен поглед върху тяхната култура. Куратори на изложбата са Доминик Хехер и Фалко Дайм.

Стр. 8

НОВА ТВОРЧЕСКА ЗАЛА ЗА РАБОТА ПО ПРОЕКТИ ЗА СТУДЕНТИТЕ И ПРЕПОДАВАТЕЛИТЕ НА МЕДИЦИНСКИ УНИВЕРСИТЕТ

- bnr.bg

Нова творческа зала за работа по проекти за студентите и преподавателите на Медицински университет - София откриха на столицата Йорданка Фандъкова, ректорът на Медицински университет – София акад. Лъчезар Трайков и Хишам Сабри – генерален мениджър на биотехнологична фармацевтична компания.

Модерното пространство се намира в сградата на Централна медицинска библиотека и ще даде възможност за провеждане на отворени срещи, дискусии, работа по научни проекти и представяния на нови книги в приятна и мотивираща обстановка.

Част от дарението на компанията са и 90 електронни книги от световно признати автори и издателства в различни сфери на медицината, фармацията и здравните грижи. Книгите вече се използват през глобална онлайн платформа, до която библиотеката получава достъп за първи път.

В приветствието си ректорът на Медицински университет – София акад. Лъчезар Трайков заяви, че такива проекти ще мотивират още повече младите хора да се развиват в медицинската наука, ще допринесат за повишаване на удовлетворението им от обучението в Медицински университет - София. Той връчи сертификат за дарение на Хишам Сабри.

Директорът на библиотеката Людмила Томова сподели, че в залата вече е представена първата изложба от фотографии „Етюди в сиво“ – дебют на служителя в

Централна медицинска библиотека Михаил Михайлов, която показва красотата през черно-бял обектив.

По думите на Хишам Сабри инвестициите в наука и образование днес ще осигурят това, от което пациентите ще се нуждаят в бъдеще.

Кметът на София Йорданка Фандъкова заяви, че науката и медицината изискват екипна работа, която може да бъде осъществена в новооткритата зала.

Сред официалните гости бяха представители на Медицински университет – София, посолството на Швейцария у нас, браншови и търговски организации.

[Виртуален медицински университет обеща ректор](#)

- Труд

Виртуален медицински университет обеща ректорът на Медицинския университет в София акад. Лъчезар Трайков. Това трябвало да се случи до края на тази година, но заради пандемията от коронавирус се надява в края на следващата проектът да бъде изпълнен докрай. Във визията за развитие на университета влиза и цялостната дигитализация на обучението. Трайков даде пример, че по време на пандемията се наложило студентите да се обучават онлайн, макар да имало трудности в началото и да било стресово, след известно време онлайн обучението е било факт. Акад. Трайков откри изцяло ново творческо пространство за работа по проекти, което отваря врати за студентите и преподавателите на Медицински университет-София. Намира се в сградата на Централна медицинска библиотека.

Стр. 5

[Изложбата "Занаятите не се предават! Шапки долу" гостува в Националния етнографски музей. Събитието е част от програмата на ЦВП „Наследство.БГ“ по случай 18 април – Международен ден за опазване на културното наследство](#)

- kulturni-novini.info
-

Изложби Събитието е част от програмата на ЦВП „Наследство.БГ“ по случай 18 април – Международен ден за опазване на културното наследство

От 18 до 29 април 2022 г. в Националния етнографски музей гостува пътуващата фотографска изложба „Занаятите не се предават! Шапки долу“, част от едноименен

национален фотоконкурс, организиран от Центъра за върхови постижения „Наследство.БГ“.

Фотосите представят работния процес и изделия на майстори ковачи, медникари, грънчари, бижутери и много други, пазещи и предаващи на поколенията традиционни техники за изработка на предмети за бита, труда и празника на българина.

Откриването на експозицията е част от програмата на Втората годишна конференция на ЦВП „Наследство.БГ“, която започва не случайно на 18 април 2022 г. – Международния ден за опазване на културното наследство. Тридневният научен форум ще се проведе в СУ „Св. Климент Охридски“ и ще събере специалисти от различни научни области, ангажирани с откриването, съхранението и представянето на ценности и елементи, част от недвижимото и материално културно наследство на България.

Като част от ЦВП „Наследство.БГ“ представители на Института за етнология и фолклористика с Етнографски музей към Българската академия на науките ще вземат участие с пет доклада в конференцията. Проучванията им са свързани с образователните практики и културните политики за опазване и популяризирането на културното наследство, за ролята на неправителствените организации в тези дейности, за неформалното образование и добри практики, за движимото културно наследство с религиозен характер, както и за недвижимите културни ценности с категория „местно значение“.

Пълната програма на конференцията: <https://bit.ly/3M33L3c>

Специалист: [Невидимата част от културата – традицията за предаване на знания](#)

- bnr.bg, Юлия Попчева: Невидимата част от културата е традицията на предаване на знания

Невидимата част от културата е чрез традицията да се предават знания, заяви Юлия Попчева от Института за етнология и фолклористика с етнографски музей към Българската академия на науките /БАН/. По думите ѝ в ЮНЕСКО протичат дебати за преплитането на материално и нематериално културно наследство. Тя коментира пред „БНР“:

„Нематериалното културно наследство може да бъде обичаи, практики, традиции на предаване на знания дори. Чипровският килим сам по себе си не е вписан в листите

на ЮНЕСКО, но неговата направа и символи са вписани, защото те са онази невидима част от културата.,,

Попчева каза, че видимата част е самите изработените предмети. Тя е категорична, че все още хората се възхищават на старите занаяти, свързани с каменните покриви – например къщите в Лещен и Ковачевица и добави:

„„Разклащането“ е свързано със забравата – докато местните общности и майстори помнят и предават на младото поколение, нещата ги има – като знание и материя.,,

Специалистът посочи, че паметниците с местно значение са „безкрайно непознати“ за младото поколение. По думите ѝ трябва да има подходящи кампании, които да превличат младежите да съхраняват тези стари традиции и обичаи.

„По-малките, в регионален план важни за местните общности ценности не са вписани никъде, освен в списъците на Националния център за недвижимо културно наследство. Има такива списъци, но те не са публично достъпни.,,“ подчерта Юлия Попчева.

Какви са старите великденски традиции в Софийска област?

- bnr.bg

„Пригответията за празника Великден протичат през цялата Страстна седмица. На самия Велики понеделник легендата разказва, че Исус Христос е влязъл в Йерусалимския храм. Това е денят, в който в евангелието се говори за проповедта на Исус в храма и изреченото от него проклятие на неплодната смокиня, която е символ на човешката душа, непознаваща молитвата и не носеща духовни плодове“, каза гл. ас. д-р Иглика Мишкова, етнолог от Института за етнология и фолклористика с Етнографски музей (ИЕФЕМ) при БАН.

Велики понеделник е, започва Страстната седмица

Тя споделя, че най-наситения с обреди и обичаи ден е Велики четвъртък.

Обикновено тогава се боядисват първите червени великденски яйца, с първото яйце бабата чертае кръст на челото на детето за здраве, подновява се кваса, замесва се тестото за великденския хляб. Първото яйцето се оставя пред домашната икона.

„Може би в Софийско са най-популярни тези малки хлебчета “яйченик“ или “кукла“, които се приготвят украсени с по едно червено или бяло яйце, с усукано около тях тесто. Като те се подготвят или за първия гост, или за кумовете“, каза д-р Иглика Мишкова.

Етнологът обясни, че в софийските села по-трудно „модерният хляб – козунакът“ си проправя път и в голяма част от селата са се правели старите хлябове, великденски краваи, харман и др.:

“Има една традиция в Долна Баня, която не е изчезнала все още. Има запазена традиция да се правят специални изписани яйца, които са декорирани с пискюли от разноцветна вълнена прежда. Те се наричат „титанчета“ или “подкитеничета“.

В музея има отворени ателиета и творчески работилници за деца за писани великденски яйца, които ще могат да се посещават до четвъртък.

Акад. Миланов: Дистонииите се появяват в млада възраст и са силно инвалидизиращи

- medicalnews.bg

„Всичко, което е свързано със странни движения, е дистония“. Това обясни акад. проф. д-р Иван Миланов, председател на Българското дружество по неврология и директор на Университетската болница по неврология и психиатрия “Свети Наум, в предаването „Духът на здравето“.

При това състояние мускулите на тялото започват да се съкращават неволево, предизвиквайки повтарящи се движения – сгъване, разгъване, усукващи се движения на тялото и крайниците, както и продължително изкривяване на определени части от тялото. „Знак“ е и т. нар. функционална слепота.

Специалистът посочи, че това заболяване е силно инвалидизиращо. То се появява в сравнително млада възраст – около 40 години, но е възможно да засегне и хора в по-млада възраст.

Той разказа, че години наред в миналото заболяването се е смятало за психогенно нарушение и едва през 80-те години се разкрива, че най-вероятно това е наследствено заболяване. До ден днешен обаче няма много ясно обяснение за патогенезата му, посочи акад. Миланов.

Преди години не е имало лечение за хората с дистония. Днес на пациентите със заболяването се помага с ботулинов токсин, който има много добър ефект при болкови синдроми, при невралгии, мигрена и всички заболявания, които водят до спастичност, разясни акад. Миланов.

Важно е обаче прилагането да се прави само от специалист, който е обучен. Терапията се заплаща от НЗОК.